

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D.
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

UOHSX00EQJNU

Spisová značka: ÚOHS-L0156/2019/NV
Číslo jednací: ÚOHS-15165/2021/440/KHv

Brno: 07. 05. 2021

Vážený pane místopředsedo vlády,
Vážená paní ministryně a předsedkyně Legislativní rady vlády,
Vážený pane ministře,

obracím se na Vás ve věci návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, ve znění pozdějších předpisů. Návrh zákona transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/633 ze dne 17. dubna 2019, o nekalých obchodních praktikách mezi podniky v zemědělském a potravinovém řetězci (dále jen „Směrnice“).

Návrh zákona byl předložen Ministerstvem zemědělství k projednání vládě a v současné době je projednáván pracovními komisemi Legislativní rady vlády. Ačkoliv v únoru 2020 proběhlo vypořádání připomínek, po kterém panovala shoda všech zainteresovaných stran na znění návrhu zákona, byla vládě předložena odlišná verze tohoto návrhu.

V souvislosti s projednáním návrhu zákona v legislativním procesu bych rád upozornil na některé důležité nedostatky. Předně poukazuji na neúplnou transpozici Směrnice. Návrh zákona je podle předkladatele pouze částečnou transpozicí. Protože však k plné transpozici Směrnice mělo dojít již k 1. 5. 2021, postrádá předložení návrhu zákona jakožto částečné transpozice smysl.

Zcela zásadní téma Směrnice, kterým je ochrana malých a středních podniků – ve Směrnici definovaná pomocí pěti hraničních obrátových kritérií, na základě nichž se posuzuje relativní vyjednávací síla kupujících a prodávajících – novela naprosto opomíjí.

Návrh zákona jde navzdory požadavkům Směrnice opačným směrem a dokonce zvyšuje tzv. obrátové kritérium obsažené v ustanovení § 3 odst. 4 ze současné výše 5 mld. obrátu, kterého musí odběratel dosáhnout, aby se nacházel v postavení tzv. významné tržní síly, nově na výši 7 mld. obrátu. Do působnosti zákona po novele proto bude paradoxně zahrnuto daleko méně

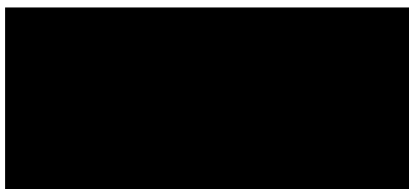
subjektů než doposud. Důsledkem navrhované změny dojde k situaci, že návrh novely nebude nově dopadat ani na ty subjekty, které doposud významnou tržní silou disponovaly, natož na další subjekty vystupující na jiných úrovních potravinového řetězce. Návrh novely zákona o významné tržní síle tedy nejde cestou zpřísnění (jak umožňuje čl. 9 Směrnice), ale cestou většího rozvolnění pravidel, a to mimo právní rámec předepsaný Směrnicí. Navrhovaná právní úprava tedy nepřispívá k vyššímu stupni ochrany, naopak je zásadně mírnější, než požaduje Směrnice.

Podle záměru Směrnice má být regulace nekalých obchodních praktik nově aplikována na vztahy mezi kupujícím a dodavatelem v zemědělském a potravinovém řetězci, přičemž základní změna, kterou Směrnice oproti účinnému zákonu o významné tržní síle přináší, je rozšíření působnosti na celý potravinový řetězec od producentů, přes zpracovatele až po velkoobchod a maloobchod. Ve skutečnosti však bude právní úprava stále dopadat jen na konečný článek potravinového řetězce, a to na maloobchod. Nová právní úprava se nevztahuje na zpracovatele, neboť posuzování významné tržní síly má podle návrhu zákona probíhat v souvislosti „s nákupem potravin za účelem jejich dalšího prodeje“, ale již ne za účelem jejich dalšího zpracování.

V neposlední řadě je třeba upozornit i na to, že návrh zákona v rozporu se Směrnicí nerespektuje požadavek na výpočet obratu pro určení, zda je subjekt silnější nebo slabší stranou smluvního vztahu. Směrnice jednoznačně stanoví, že roční obrat kupujícího musí být chápán v souladu s doporučením Komise 2003/361/ES, tedy odlišně od navrhované novely zákona. Také tato nuance bude mít významný dopad na okruh subjektů, na které má působnost zákona dopadat.

Z výše uvedených důvodů si Vás dovoluji požádat o věnování zvýšené pozornosti procesu schvalování návrhu zákona a o důkladné zvážení všech aspektů, které zmiňuji. Návrh zákona v předkládaném znění neodpovídá cílům ani záměrům Směrnice a nejedná se o její plnou transpozici. Domnívám se proto, že návrh zákona v této podobě by neměl být dále projednáván. Úřad je připraven participovat na dalším legislativním procesu.

S pozdravem

Obdrží:

Doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA.
místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Na Františku 32
110 15 Praha 1

Mgr. Marie Benešová
ministřyně spravedlnosti a předsedkyně Legislativní rady vlády
Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1

Ing. Miroslav Toman
ministr zemědělství
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1

JUDr. Jan Kněžínek, Ph.D.
náměstek pro řízení Sekce Legislativní rady vlády
Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1